

LIBRIS

We know
books

D.H. LAWRENCE

THE ROCKING-HORSE WINNER

CĂLUȚUL CÂȘTIGĂTOR

Ediția a IV-a

Traducere în limba română de Irina Petraș

Ilustrații de Eduard Ilie

THE ROCKING-HORSE WINNER

*T*here was a woman who was beautiful, who started with all the advantages, yet she had no luck. She married for love, and the love turned to dust. She had bonny children, yet she felt they had been thrust upon her, and she could not love them. They looked at her coldly, as if they were finding fault with her. And hurriedly she felt she must cover up some fault in herself. Yet what it was that she must cover up she never knew. Nevertheless, when her children were present, she always felt the centre of her heart go hard. This troubled her, and in her manner she was all the more gentle and anxious for her children, as if she loved them very much. Only she herself knew that at the centre of her heart was a hard little place that could not feel love, no, not, for anybody. Everybody else said of her: "She is such a good mother. She adores her children." Only she herself, and her children themselves, knew it was not so. They read it in each other's eyes.

There were a boy and two little girls. They lived in a pleasant house, with a garden, and they had discreet servants, and felt themselves superior to anyone in the neighbourhood.

Although they lived in style, they felt always an anxiety in the house. There was never enough money. The mother had a small income, and the father had a small income, but not nearly enough for the social position which they had to keep up.

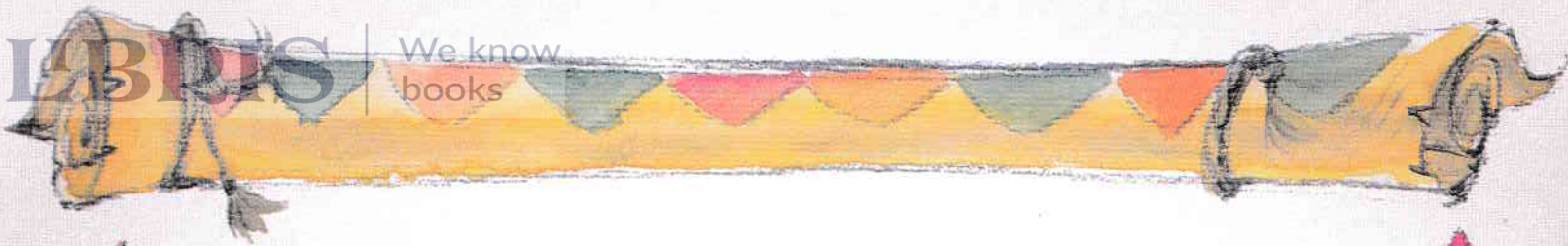

CĂLUȚUL CÂȘTIGĂTOR

Lra odată o femeie foarte frumoasă, care pornise cu toate atuurile din lume, însă nu avea noroc. S-a măritat din dragoste și dragostea s-a prefăcut în pulbere. Avea copii buni, dar îi simțea ca pe o povară nedorită și nu-i putea iubi. O priveau la rândul lor cu răceală, ca și cum i-ar fi reproșat ceva. Și, curând, simți ea însăși că are ceva de ascuns, deși niciodată n-avea să știe ce anume. Oricum, ori de câte ori copiii îi erau în preajmă, își simțea inima împietrindu-se. Asta o tulbura și, în felul ei, era cât putea mai blândă și mai grijulie cu ei, ca și cum i-ar fi iubit din tot sufletul. Numai că ea știa că în adâncul inimii ei se afla un locșor de piatră care nu putea iubi; nu, pe nimeni. Toată lumea zicea despre ea: „Ce mamă bună e. Își adoră copiii.“ Doar ea și copiii știau că nu-i așa. Își citeau adevărul în ochi.

Aveau un băiat și două fete. Trăiau într-o casă plăcută, cu grădină, aveau servitori discreți și se considerau mai presus de oricare dintre vecini.

Deși trăiau pe picior mare, o neliniște bântuia neconținut casa. Niciodată nu erau bani îndeajuns. Mama avea un mic venit și tatăl avea un mic venit, dar nu era destul pentru poziția socială pe care o aveau de păstrat.

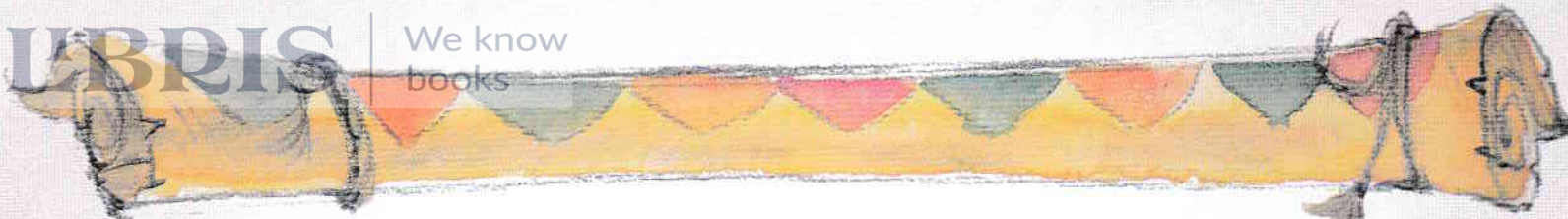

The father went into town to some office. But though he had good prospects, these prospects never materialized. There was always the grinding sense of the shortage of money, though the style was always kept up.

At last the mother said: "I will see if I can't make something." But she did not know where to begin. She racked her brains, and tried this thing and the other, but could not find anything successful. The failure made deep lines come into her face. Her children were growing up, they would have to go to school. There must be more money, there must be more money. The father, who was always very handsome and expensive in his tastes, seemed as if he never would be able to do anything worth doing. And the mother, who had a great belief in herself, did not succeed any better, and her tastes were just as expensive.

And so the house came to be haunted by the unspoken phrase: "There must be more money! There must be more money!". The children could hear it all the time, though nobody said it aloud. They heard it at Christmas, when the expensive and splendid toys filled the nursery. Behind the shining modern rocking-horse, behind the smart doll's house, a voice would start whispering: "There must be more money! There must be more money!" And the children would stop playing, to listen for a moment. They would look into each other's eyes, to see if they had all heard. And each one saw in the eyes of the other two that they too had heard. "There must be more money! There must be more money!"

It came whispering from the springs of the still-swaying rocking-horse, and even the horse, bending his wooden, champing head, heard it. The big doll, sitting so pink and smirking in her new pram, could hear it quite plainly, and seemed to be smirking all the more self-consciously because of it. The foolish puppy, too, that took the place of the teddy-bear, he was looking so

Tatăl avea o slujbă în oraș. Dar, deși avea proiecte bune, acestea nu prindeau viață niciodată. Stăruia, așadar, senzația sâcâitoare a crizei de bani, deși fațada era salvată nesmintit.

În cele din urmă, mama își zise: „Voi încerca să fac ceva.“ Dar nu știu cu ce să înceapă. Și-a stors creierii, s-a apucat de un lucru ori de altul, dar n-a putut găsi nimic cu adevărat rentabil. Nereușita săpă riduri adânci pe chipul ei. Copiii crescuseră, trebuiau trimiși la școală – alți bani. Tatăl, care avusese întotdeauna gusturi distinse și scumpe, se dovedi incapabil să întreprindă ceva care să merite osteneala. Nici mama, care avea o mare încredere în sine, nu izbuti mai mult, iar gusturile ei erau deopotrivă de scumpe.

Așa se face că o frază nerostită începu să bântuie casa: „Trebuie bani mai mulți! Trebuie mai mulți bani!“ Copiii o auzeau tot timpul, deși nimeni n-o rostea cu glas tare. O auzeau de Crăciun, când splendide și costisitoare jucării le umpleau odaia. În spatele strălucitorului și modernului căluț de lemn, în spatele elegantei căsuțe a păpușilor o voce începea să șușotească: „Trebuie mai mulți bani! Trebuie bani mai mulți!“ Și copiii se opreau din joc să asculte un moment. Se uitau unii în ochii altora, să vadă dacă au auzit același lucru. Și fiecare putea citi în ochii celorlalți doi că și ei auziseră. „Trebuie mai mulți bani! Trebuie bani mai mulți!“

Șoapta se auzea și în arcurile căluțului, în legănarea lui tăcută, și chiar căluțul, aplecându-și capul în balans, o auzea. Păpușa cea mare, trandafirie și înfumurată în căruciorul ei cel nou, o putea auzi cât se poate de limpede și părea și mai înfumurată din pricina asta. Cățelușul cel caraghios, care luase locul ursulețului, părea și el

extraordinarily foolish for no other reason but that he heard the secret whisper all over the house: "There must be more money!"

Yet nobody ever said it aloud. The whisper was everywhere, and therefore no one spoke it. Just as no one ever says: "We are breathing!" in spite of the fact that breath is coming and going all the time.

"Mother," said the boy Paul one day, "why don't we keep a car of our own? Why do we always use uncle's, or else a taxi?"

"Because we're the poor members of the family," said the mother.

"But why are we, mother?"

"Well – I suppose," she said slowly and bitterly, "it's because your father has no luck."

The boy was silent for some time.

"Is luck money, mother?" he asked, rather timidly.

"No, Paul. Not quite. It's what causes you to have money."

"Oh!" said Paul vaguely. "I thought when Uncle Oscar said filthy lucker, he meant money."

"Filthy lucre does mean money," said the mother. "But it's lucre, not luck."

"Oh!" said the boy. "Then what is luck, mother?"

"It's what causes you to have money. If you're lucky you have money. That's why it's better to be born lucky than rich. If you're rich, you may lose your money. But if you're lucky, you will always get more money."

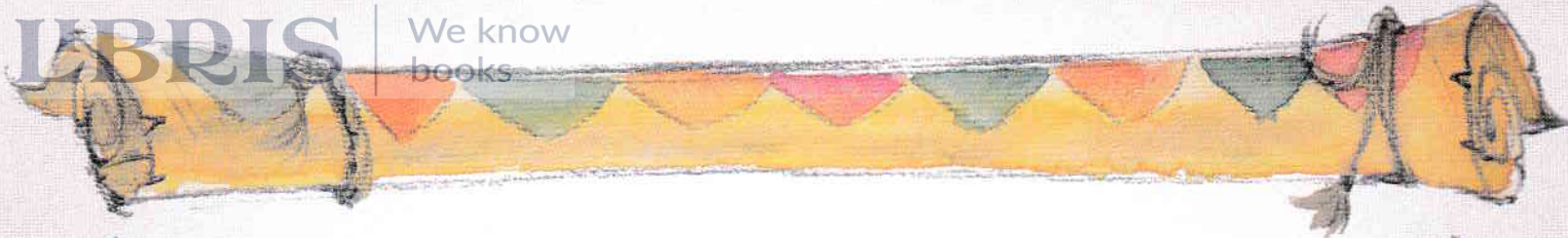
"Oh! Will you? And is father not lucky?"

"Very unlucky, I should say", she said bitterly.

The boy watched her with unsure eyes.

"Why?" he asked.

"I don't know. Nobody ever knows why one person is lucky and another unlucky."

teribil de caraghios numai fiindcă auzea șoapta misterioasă răsunând în toată casa: „Trebuie mai mulți bani!”

Totuși, nimeni n-o spunea cu voce tare. Șoapta plutea pretutindeni și de aceea nu o rostea nimeni. Tot așa cum nimeni nu spunea vreodată: „Respirăm!” în ciuda faptului că toți respirau tot timpul.

— Mamă, zise într-o zi băiețelul Paul, de ce nu avem și noi mașina noastră? De ce o folosim pe cea a unchiului ori luăm un taxi?

— Fiindcă noi suntem rudele sărace, răspunse mama.

— Dar de ce, mamă?

— Ei, cred că-i așa, spuse ea rar și cu amărăciune în glas, fiindcă tatăl tău nu are noroc.

Băiatul tăcu un răstimp.

— Noroc înseamnă bani, mamă? întrebă el timid.

— Nu, Paul. Nu chiar. Norocul e cel care te ajută să ai bani.

— Oh, zise Paul vag. Am crezut că atunci când unchiul Oscar spune „câștigător murdar” se referă la bani.

— „Câștig murdar” înseamnă bani într-adevăr, îl lămurii mama. Dar e câștig, nu câștigător.

— Oh, exclamă băiatul. Dar atunci ce e norocul, mamă?

— E cel care te ajută să ai bani. Dacă ești norocos, ai bani. De aceea e mai bine să te naști norocos decât bogat. Dacă ești bogat, îți poți pierde banii. Dar dacă ești norocos, câștigi mereu alți bani.

— O, adevărat? Și tata nu e norocos?

— E chiar foarte nenorocos, așa spuse, zise ea amar.

Băiatul o privi nelămurit.

— De ce? întrebă el.

— Nu știu. Nimeni nu poate ști de ce un om e norocos și altul nenorocos.